

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuslain (379/2015) 13 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 14—16 §, 18 §:n 1—3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 21 §, 22 §:n 3 ja 4 momentti, 24 §:n 9 kohta, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentti, 32 ja 33 §, 37 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3—5 momentti, 38 §:n 2—4 momentti, 39 §, 40 §:n 2 ja 3 momentti, 47 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 53 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 54 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 57 ja 60 §, 61 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 3 momentti, 67 §:n 4 momentti, 69 §, 71 §:n 3 momentti, 72 §, 74 §:n 2 ja 3 momentti, 76 §, 77 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §:n 1—3 momentti, 88 §:n 2 momentin 2 kohta, 89 §, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2—4 momentti, 94 §:n 1 momentti, 95 a §:n 2 ja 4 momentti, 101 §, 103 §:n 2 momentti, 104 §:n 1 momentti, 105 §:n 1 momentti, 106 ja 107 §, 117 §:n 3 ja 4 momentti, 124 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 60 § laissa 1633/2015, 88 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 390/2021, 90 §:n 1 ja 3 momentti, 92 §:n 2—4 momentti, 94 §:n 1 momentti ja 95 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 448/2023 sekä 124 §:n 1 momentti laissa 828/2019, seuraavasti:

13 §

Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinvoimakeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

Elinvoimakeskus on luvassa määrättävä kalastukselle sallitut alueet, sallitut pyydykset, kalastuksen kohteena olevat kalalajit, sallitut kalastusajankohdat sekä tarvittaessa sallittu enimmäissaalis. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.

Elinvoimakeskus on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

14 §

Kaupallisesta kalastuksesta kalastusoikeuden haltijoille maksettava korvaus

Kaupallisen kalastajan on 13 §:ssä tarkoitetun luvan saatuaan maksettava kalenterivuositain kalastusoikeuden haltijoille luvassa määrättyjen pyydysten mukaiset, elinvoimakeskus toimialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmissa määritettyihin alueen käypiin hintoihin perustuvat kohtuulliset maksut korvauksena vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen.

15 §

Etusijalle asettaminen luvan myöntämisessä kaupalliseen kalastukseen

HE 13/2025 vp
HaVM 15/2025 vp
EV 74/2025 vp

Jos lupaa tietylle vesialueelle hakee useampi kaupallinen kalastaja kuin alueen kalakantojen tilan perusteella lupia on mahdollista myöntää, elinvoimakeskus voi asettaa luvansaannissa etusijalle luvanhakijat, jotka kuuluvat 88 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään I ja joilla on jo aiemmin ollut lupa harjoittaa kaupallista kalastusta samalla tai siihen liittyvillä vesialueilla.

16 §

Lupaehtojen muuttaminen ja luvan peruuttaminen

Elinvoimakeskuksen tulee seurata ja valvoa 13 §:n nojalla annetun luvan ehtojen täyttymistä. Elinvoimakeskuksen on muutettava luvan ehtoja, jos:

- 1) lupa-alueen olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet siten, ettei lupaehtojen mukaista kalastusta voida muuttuneiden olosuhteiden johdosta enää sallia; tai
- 2) luvassa tarkoitettu kalastus ei enää täytä käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisia vaatimuksia.

Elinvoimakeskuksen on peruutettava lupa, jos luvanhaltija toistuvasti laiminlyö 14 §:ssä tarkoitettujen maksujen suorittamisen taikka olennaisesti tai toistuvasti rikkoo asetettuja lupaehtoja tai tämän lain säännöksiä. Luvan peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei elinvoimakeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta lupaehtojen tai tämän lain säännösten rikkomista taikka suorita laiminlyötyjä maksuja kohtuullisen ajan kuluessa varoituksen antamisesta.

18 §

Alueellinen lupa kalastusopastointaan

Kalastusmatkailun toimintaedellytysten turvaamiseksi elinvoimakeskus voi myöntää koko toimialuettaan tai sen osaa koskevan luvan järjestää kalastusmatkailutilaisuuksia, joihin osallistuu enintään kuusi kalastajaa kerrallaan ja joissa harjoitetaan onkimista, pilkkimistä tai viehekalastusta. Lupa on haettava kirjallisesti ja se voidaan myöntää, jos kalakantojen kestävä hyödyntäminen tämän sallii. Lupa voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Elinvoimakeskuksen on luvassa asetettava alueellisia kalastusrajoituksia tai päiväkohtaisia saaliskiintiöitä, jos kalataloudelliset näkökohdat tai alueen kalakantojen tila sitä edellyttävät. Elinvoimakeskuksen on pyydettävä toimialueensa kalatalousalueilta vuosittain lausunto alueellisten kalastusrajoitusten ja päiväkohtaisten saaliskiintiöiden asettamiseen vaikuttavista seikoista.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa luvan, jos luvanhaltija olennaisesti rikkoo asetettuja ehtoja eikä elinvoimakeskuksen huomautuksesta ja varoituksesta huolimatta lopeta ehtojen rikkomista.

---

19 §

Kalatalousviranomaiset

Valtion kalatalousviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö sekä ne elinvoimakeskukset, joille kalatalousasiat kuuluvat.

---

20 §

Elinvoimakeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskuksen tehtävänä on:

Kalastuksenvalvontaa koskeissa asioissa elinvoimakeskus voi toimia viranomaisen virka-apupyyntöön perustuen koko maan alueella.

21 §

Elinvoimakeskuksen toimivalta talousvyöhykkeellä

Elinvoimakeskukselle kuuluvista tehtävistä huolehtii Suomen talousvyöhykkeellä se elinvoimakeskus, jonka toimialueen kohdalla kysymyksessä oleva osa talousvyöhykkeestä sijaitsee. Elinvoimakeskuksen toimialueiden välisen rajan katsotaan jatkuvan aluevesien ulkorajalta suuntaansa muuttamatta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.

22 §

Kalatalousaluejako

Kalatalousalueiden maantieteelliset rajat vahvistaa elinvoimakeskus 33 §:ssä tarkoitetun alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmän ehdotuksen perusteella kuultuaan maa- ja metsätalousministeriötä ja muita keskeisiä tahoja. Elinvoimakeskus päättää myös kalatalousalueen jakamisesta, sen yhdistämisestä toiseen kalatalousalueeseen tai sen rajojen muuttamisesta, jos olosuhteiden muuttuminen tai muut erityiset syyt sitä edellyttävät. Hakemuksen edellä mainittujen toimenpiteiden tekemiseksi lukuun ottamatta rajojen vahvistamista voi tehdä kalatalousalue tai kalastusoikeuden haltija.

Elinvoimakeskus voi asianomaisia kalatalousalueita sekä kalastusoikeuden haltijoita kuultuaan myös oma-aloitteisesti päättää kalatalousalueen rajojen muuttamisesta. Jos syntyy epäselvyyttä siitä, minkä elinvoimakeskuksen toimivaltaan kalatalousalueen rajojen muuttaminen kuuluu, maa- ja metsätalousministeriö ratkaisee toimivaltaa koskevan kysymyksen.

---

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

---

9) muut elinvoimakeskuksen tulosohtaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

30 §

Kalatalousalueen säännöt

Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa elinvoimakeskus.

31 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Kalatalousalueen tilikausi on kalenterivuosi. Kalatalousalueen on vuosittain luovutettava kertomus toiminnastaan elinvoimakeskukselle. Kertomuksen tulee sisältää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

---

32 §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Elinvoimakeskus valvoo toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa. Elinvoimakeskuksella on oikeus saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot, asiakirjat ja selvitykset. Kalatalousalueelta valvontaa varten saatuja tietoja ei saa ilmaista sivulliselle eikä käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kalatalousalueen lupaa. Kalatalousalueen on ilmoitettava elinvoimakeskukselle hallituksensa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan nimet ja yhteystiedot.

Jos kalatalousalue sijaitsee useamman elinvoimakeskuksen toimialueella, kalatalousaluetta koskevat asiat käsitellään siinä elinvoimakeskuksessa, jonka toimialueella enin osa kyseisen kalatalousalueen vesipinta-alasta sijaitsee.

33 §

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä

Elinvoimakeskus asettaa toimialueelleen alueellisia kalatalouden yhteistyöryhmiä avustamaan alueen kalatalousasioiden hoitamisessa, näkemysten yhteensovittamisessa sekä tutkimustiedon hyödyntämisessä. Yhteistyöryhmä asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan ja se koostuu kalatalousalueiden, kalatalous- ja ympäristöjärjestöjen, tutkimuksen, hallinnon, maakuntien liittojen sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjien edustajista.

Yhteistyöryhmä toimii elinvoimakeskuksen ohjauksessa ja sen tehtävänä on tehdä esityksiä ja aloitteita kalastuksen järjestämisestä ja kalakantojen hoidosta. Yhteistyöryhmä arvioi käyttö- ja hoitosuunnitelmia ja niissä esitettyjä käyttö- ja hoitotoimenpiteitä sekä tekee esityksiä eri alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa sekä valtakunnallisissa kalavarojen hoitosuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Yhteistyöryhmä tekee elinvoimakeskukselle ehdotuksen toimialueensa kalatalousaluejakoiksi.

37 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksyminen

Elinvoimakeskus hyväksyy käyttö- ja hoitosuunnitelman. Suunnitelma on hyväksyttävä, jos se:

Elinvoimakeskus voi palauttaa ehdotuksen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi kalatalousalueelle uudelleen valmisteltavaksi, jos ehdotus ei täytä hyväksymisen edellytyksiä.

Jos kalatalousalue jättää ehdotuksen laatimatta määräajassa tai ei ehdotuksen palauttamisesta huolimatta laadi hyväksymisen edellytykset täyttävää ehdotusta, elinvoimakeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja varoja, kunnes hyväksymisen edellytykset täyttävä ehdotus on toimitettu elinvoimakeskukselle.

Elinvoimakeskus voi toimeenpanna kalatalousalueen ehdotukset tarvittaviksi kalastuksen alueellisiksi säätelytoimenpiteiksi rajoittamalla alueen kalastusta suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessään 53, 54 ja 57 §:ssä sekä 67 §:n 4 momentissa ja 71 §:n 3 momentissa säädettyjen toimivaltuuksiensa mukaisesti.

38 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman voimassaolo ja muuttaminen

Jos kalatalousalueen kalakantojen tila on suunnitelman voimassaoloaikana muuttunut niin oleellisesti, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita, on kalatalousalueen ryhdyttävä toimiin suunnitelman muuttamiseksi. Aloitteen suunnitelman muuttamiseksi voi tehdä suunnitelman hyväksynyt elinvoimakeskus tai kalatalousalue itse.

Ehdotus suunnitelman muutokseksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinvoimakeskukselle, joka hyväksyy muutokset osaksi suunnitelmaa 37 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Ehdotus uudeksi suunnitelmaksi on esitettävä hyväksyttäväksi elinvoimakeskukselle viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassaolevan suunnitelman voimassaolon päättymistä.

39 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon valvonta

Elinvoimakeskus valvoo, että kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma toimeenpannaan. Jos kalatalousalue laiminlyö suunnitelman toimeenpanon siten, että alueella olevan kalakannan tai -lajin elinvoimaisuus vaarantuu, elinvoimakeskus voi pidättäytyä maksamasta kalatalousalueelle 82 §:ssä tarkoitettuja varoja, kunnes toimeenpanoon on ryhdytty.

40 §

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja seuranta

Elinvoimakeskuksen on kuuden kuukauden kuluessa suunnitelman hyväksymisestä ilmoitettava suunnitelmasta kunnan kaavoituksesta vastaavalle viranomaiselle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle on ilmoitettava suunnitelmaan sisältyvistä säätelytoimenpide-ehdotuksista, jotka edellyttävät lainsäädännön muuttamista tai joilla on vaikutusta valtakunnallisten kalavarojen hoitosuunnitelmien laadintaan ja kehittämiseen.

Kalatalousalue, elinvoimakeskus sekä alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä seuraavat suunnitelman toimeenpanon vaikutuksia ja tavoitteiden toteutumista. Elinvoimakeskus on pyynnöstä oikeutettu saamaan kalatalousalueelta tietoja suunnitelman toteutumisesta.

47 §

Elinvoimakeskuksen poikkeuslupa

Elinvoimakeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:

---

53 §

Elinvoimakeskuksen toimivalta rajoittaa kalastusta

Elinvoimakeskus voi, jos vesialueella esiintyy kalalaji tai -kanta, jonka elinvoimaisuus tai tuotto on heikentynyt tai vaarassa heikentyä taikka vesialue on keskeinen kalalajin tai -kannan lisääntymisen kannalta:

Lisäksi elinvoimakeskus voi asettaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon, jos se vesiliikenteelle aiheutuvan vaaran estämiseksi on välttämätöntä.
-----

54 §

Yleiskalastusoikeuksien rajoittaminen

Elinvoimakeskus voi määrättyllä vesialueella rajoittaa onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta taikka kieltää ne, jos se on tarpeen:

Elinvoimakeskus voi määrätä 1 momentissa tarkoitetun rajoituksen tai kiellon enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan joko omasta aloitteestaan taikka kalastusoikeuden haltijan, kaupallisen kalastajan, kalatalousalueen taikka sen aloitteesta, jonka etua asia koskee. Rajoitusta tai kieltä on haettava kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys hakemisen perusteista ja esitetystä rajoitus- tai kielloalueesta karttaliitteineen. Rajoitus- tai kielloalue voi olla kokonaisuudessaan enintään 25 prosenttia kalatalousalueen vesipinta-alasta. Rajoitukset tai kiellot eivät saa heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen toteuttamiseksi.
-----

57 §

Elinvoimakeskuksen oikeus määrätä pyyntimitoista

Elinvoimakeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädetyistä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiseksi.

Elinvoimakeskuksen oikeudesta määrätä pyyntimitoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi

Itä-Suomen elinvoimakeskus sekä vesialueen omistaja tai erityisen oikeuden haltija voivat tehdä saimaannorppakannan elinvoimaisena säilymiseksi ja saimaannorpan suotuisan suojelutason saavuttamiseksi sopimuksen kalastuksen rajoittamisesta ja kieltämisestä tietyllä vesialueella. Sopimus voidaan tehdä enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

61 §

Korvaukset uhanalaisten eläinlajien suojelusta aiheutuneesta haitasta

Jos 59 §:n 1 momentin nojalla säädetty kielto aiheuttaa vesialueen omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa elinvoimakeskus.

Elinvoimakeskuksen sekä sen, joka katsoo olevansa oikeutettu korvaukseen, on pyrittävä sopimukseen korvauksen määrästä. Jos korvauksesta ei ole voitu sopia, toimitusta korvauksen määräämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa hakemuksen perusteena olevan kiellon voimaantulosta. Korvauksen määräämiseen sovelletaan, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977) säädetään. Korvaukselle on maksettava mainitun lain 95 §:n 1 momentin mukaista korkoa siitä päivästä, jolloin korvaukseen oikeutettu on hakenut Maanmittauslaitokselta määräystä korvaustoimituksesta.

---

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

---

Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinvoimakeskuksen päätöksellä.

67 §

Kalaväylä

Elinvoimakeskus voi kuitenkin kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä kalaväylän leveyden tai sijainnin enintään kymmenen vuoden määräajaksi toisin, jos se kalan kulun turvaamiseksi on välttämätöntä.

69 §

Kalaväylän ja jokisuualueiden rajojen selvittäminen

Kalaväylän ja 66 §:ssä tarkoitettujen jokisuualueiden rajat voidaan selvittää ja merkitä kartalle elinvoimakeskuksen, kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta suoritettavassa maanmittaustoimituksessa. Toimituksen suorittaa toimitusinsinööri ilman uskottuja miehiä, ja siihen sovelletaan muutoin, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa rajankäynnistä säädetään. Toimituskustannuksista vastaa hakija.

71 §

Kalatiessä kalastaminen

Elinvoimakeskus voi, milloin vaelluskalakannan turvaaminen sitä edellyttää, enintään viiden vuoden määräajaksi kieltää kalastuksen padon alapuolella enintään viidensadan metrin matkalla samoin kuin patoaltaassa padon yläpuolella sekä tekojärvessä ja muussa tekoaltaassa.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinvoimakeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

74 §

Kalojen ja rapujen istuttaminen

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinvoimakeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

---

76 §

Poikkeukset istutuskelloista

Elinvoimakeskus voi tutkimus-, koulutus- sekä kalanviljelytarkoituksiin, kaupallisen kalastuksen edellytysten olennaisen heikentymisen estämiseksi tai muusta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 73 ja 74 §:ssä tai niiden nojalla säädetyistä kelloista.

77 §

Kalojen ja rapujen maahantuonti

Elinvoimakeskus toimii tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käytöstä vesiviljelyssä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 708/2007 tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kantojen tai sukusolujen maahantuonti luonnonvesiin päästämistä tai vesiviljelytoimintaa varten on kielletty ilman elinvoimakeskuksen lupaa. Elinvoimakeskus käsittelee maahantuontilupaa koskevat hakemukset 1 momentissa mainitussa neuvoston asetuksessa määrättyä menettelyä noudattaen.

---

83 §

Maksuvarojen jakaminen

Maa- ja metsätalousministeriö sekä sen määräämissä rajoissa elinvoimakeskus myöntävät varat 82 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin. Elinvoimakeskus myöntää varat 82 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja korvauksiin.

Edellä 82 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen korvausten jako vesialueen omistajille perustuu vesialueeseen kohdistuvaan viehekalastuksesta aiheutuvaan rasitukseen, joka vahvistetaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa. Jos kalatalousalueella ei ole voimassa olevaa käyttö- ja hoitosuunnitelmaa, voi kalatalousalue tehdä erillisen esityksen elinvoimakeskukselle jaon perustana olevasta viehekalastusrasituksesta. Kalatalousalueet vastaavat jaon teknisestä

toteuttamisesta. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät asianomaiselle kalatalousalueelle käytettäväksi kalakantojen hoitoon. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena.

Maa- ja metsätalousministeriö sekä elinvoimakeskus voivat asettaa 82 §:n 1 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin ja menoihin myönnettävien varojen käyttöä koskevia tulostavoitteita tai ehtoja varojen saajille.

---

88 §

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Ryhmään I kuuluvat:

2) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinvoimakeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan ja siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää 10 000 euroa viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

---

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättymisen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. Elinvoimakeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinvoimakeskukselta.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinvoimakeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinvoimakeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinvoimakeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

---

90 §

Sisävesiltä saatujen kaupallisen kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuus

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksesta päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan elinvoimakeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, pyyntialueet, kalastusalueen rekisteritunnuksen, saaliin purkamispaikat sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen ajan. Ilmoitus on annettava myös, jos kyseisen kalenterivuoden aikana ei ole harjoitettu kaupallista kalastusta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja elinvoimakeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

92 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovaranto

Elinvoimakeskukset, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus ja kalatalousalueet ovat kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rekisterinpitäjiä. Kukin rekisterinpitäjä vastaa pitamiensä rekistereiden ajantasaisuudesta, niihin tallettamistaan tiedoista ja niiden oikeellisuudesta.

Elinvoimakeskus ja kalatalousalue ovat 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen rekisterien yhteisrekisterinpitäjiä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista, rekisterin yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä vastaa elinvoimakeskus. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista vastaa kuitenkin kalatalousalue, jos käsiteltävät henkilötiedot koskevat kalatalousalueen tässä laissa määriteltyä tehtävää.

Kukin rekisterinpitäjä vastaa 94 §:n mukaisesti vastuullaan olevan rekisterin hallinnoimiseksi välttämättömän tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä. Elinvoimakeskuksen tietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa elinvoimakeskus yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Ruokavirasto tuottaa ylläpito- ja muita tietohallinnon palveluita elinvoimakeskuksen vastuulla oleville tietojärjestelmille.

-----

94 §

Kalavarojen käytön ja hoidon tietovarannon rakenne ja sisältö

Tietovaranto muodostuu:

1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset; rekisteriin merkitään kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;

2) kalastonhoitomaksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Metsähallitus; rekisteriin merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet, osoitteet ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritettujen kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu, lisäksi voidaan merkitä myös muita yhteystietoja;

3) omistajakorvausrekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinvoimakeskukset ja kalatalousalueet; rekisteriin merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot, vesialueen omistajan yhteystiedot tai yhteyshenkilöiden yhteystiedot;

4) istutusrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset; rekisteriin merkitään jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan, ilmoituksen jättäjän ja istutuserän vastaanottajan yhteystiedot, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;

5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakeskukset; rekisteriin merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;

6) kalatalousaluerekisteristä, jonka yhteisrekisterinpitäjinä toimivat elinvoimakeskukset ja kalatalousalueet; rekisteriin merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus,

vastuhenkilöt, yhteystiedot ja kalatalousalueen päätösvaltaa käyttävän yleiskokouksen järjestämiseen tarvittavat tiedot;

7) kalastuksentralvojarokisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakokukset; rekisteriin merkitään kalastuksentralvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika;

8) kalastuksentralvolyyn liittyvästä tietoaineistosta, jonka rekisterinpitäjänä toimivat elinvoimakokukset; tietoaineistoon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksentralvotuksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto; sekä

9) vapaa-ajankalatalouden saalisrekisteristä, jonka rekisterinpitäjänä toimii Luonnonvarakeskus; rekisteriin merkitään 62 a §:ssä tarkoitettun saalisilmoituksen perusteella kalastajan nimi ja osoitetiedot tai kalastusmatkailutilaisuuden järjestäjän nimi ja osoitetiedot, tiedot pyydetystä kalasta, pyyntiväline, päivämäärä ja pyyntialue; Luonnonvarakeskuksen on säilytettävä rekisteriin tallentamansa henkilötiedot erillään muista rekisterissä säilytettävistä tiedoista; henkilötietoja saavat käsitellä tunnisteellisessä muodossa ainoastaan ne Luonnonvarakeskuksen henkilöt, joiden tehtävien suorittamiseksi se on välttämätöntä; Luonnonvarakeskuksen on nimettävä nämä henkilöt tai määriteltävä tehtävät.

---

95 a §

Kalavarokien käytön ja hoidon tietovaranon tietokien luovuttaminen

---

Kukin 94 §:ssä tarkoitettu rekisterinpitäjä saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa välttämättömiä mainitun pykälän mukaisia tietovaranon tietoja kalakantokien ja kalastuksen tutkimusta, seuranta ja käytön suunnittelua sekä valvontaa ja tilastokien laatimista varten maa- ja metsätalousministeriölle, Luonnonvarakeskukselle, elinvoimakokukselle, Metsähallitukselle ja Ruokavirastolle.

Rekisterinpitäjät päättävät kukin tietokien luovuttamisesta oman toimialansa osalta. Tietokien luovuttamisesta 94 §:n 1 momentin 3 ja 6 kohdissa tarkoitettujen rekistereiden osalta päättää elinvoimakokus.

101 §

Kalastuksentralvokien toiminnan valvonta

Kalastuksentralvokien yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Elinvoimakokukset vastaavat kalastuksentralvokien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä sekä elinvoimakokuksilla on oikeus saada kalastuksentralvokalta ja kalastuksentralvokoulutuksen järjestäjältä näiden toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja kalastuksentralvontatehtävien suorittamisesta ja kalastuksentralvokoulutuksen järjestämisestä.

103 §

Kalastuksentralvokien kelpoisuusvaatimukset ja hyväksyminen

Kalastuksenvalvojaksi hyväksyy hakemuksesta se elinvoimakeskus, jonka toimialueeseen hakijan kotikunta kuuluu. Hyväksyminen on voimassa kymmenen vuotta.

104 §

Kalastuksenvalvojan koe ja koulutus

Kalastuksenvalvojan kokeen järjestämisestä ja valvonnasta vastaa elinvoimakeskus. Koetta koskevaan ratkaisuun on oikeus hakea oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

---

105 §

Kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus

Elinvoimakeskus antaa kalastuksenvalvojaksi hyväksytyille kalastuksenvalvojakortin ja -tunnuksen. Kalastuksenvalvojan on pidettävä kortti sekä 107 §:ssä tarkoitettua valtuutusta koskeva asiakirja kalastuksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä ne pyydettyinä. Kalastuksenvalvojan on lisäksi käytettävä kalastuksenvalvontatehtävissä kalastuksenvalvojatunnusta.

---

106 §

Kalastuksenvalvojan hyväksymisen peruuttaminen

Elinvoimakeskuksen on peruutettava kalastuksenvalvojaksi hyväksyminen, jos kalastuksenvalvoja sitä pyytää.

Elinvoimakeskus voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa kirjallisen varoituksen kalastuksenvalvojalle, joka toimii vastoin tämän lain mukaisia velvollisuuksiaan.

Elinvoimakeskus voi peruuttaa kalastuksenvalvojaksi hyväksymisen, jos kalastuksenvalvoja ei enää täytä 103 §:n 1 momentissa säädettyjä kelpoisuusehtoja tai jos hän olennaisesti tai toistuvasti rikkoo kalastuksenvalvontaa tai kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena.

Kalastuksenvalvojan, jonka hyväksyminen on peruutettu, on palautettava 105 §:ssä tarkoitettu kalastuksenvalvojakortti ja -tunnus peruuttamispäätöksen tehneelle elinvoimakeskukselle sen määräämän kohtuullisen ajan kuluessa.

107 §

Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinvoimakeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden

kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinvoimakeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinvoimakeskukselle viivytyksettä.

117 §

Tapahtumailmoitus

Tapahtumailmoitukset on toimitettava kalastuksenvalvojan hyväksyneelle toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle vuosittain kutakin kalastuksenvalvojan toimintavuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Elinvoimakeskuksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden toimituspäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

124 §

Muutoksenhaku elinvoimakeskuksen päätökseen

Elinvoimakeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Elinvoimakeskus voi määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muualla tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen